

נציח תוכפא"י

ל כאורה, לא השתנה כלום. ממשלה יצאה וממשלה באה. ההכרעה הבלעדית בכל ענין השוב היתה ותהיה בידי מפא"י. שתי מפלגות פרשו, אחת מצטרפת. בימי שיתוף השמאל בממשלה, פעלה הממשלה בניגוד נמרץ להשקפות השמאל. עתה, עם שיתוף הדתיים, תוכל הממשלה לפעול בי שקט נגד השקפות הדתיים.

ובכן: אותה גברת בשנוי אדרת.

א זדם בפעם הראשונה מתגנב ללב החשד: האמנם זאת אותה הגברת? ה' אמנם אפשר להתייחס אל מפא"י כאל כמות ידועה ובלתי משתנה?

או שמא קרה משהו בי? בנובמבר, ה' מחייב לשנות באופן יסודי את ההצרכה לגבי מפא"י, ולגבי כל עתיד החיים הפוליטיים בתוך המדינה?

שהרי מי שמדבר על אותה הגברת ב' שנוי אדרת, מצויר לעצמו תמונה של מצב סטאטי, של חוסר-שינוי. אפילו בעיני יריכי מפא"י, זוהי אחרי ככלות הכל תמונה מר-גיעה. אם אין הם יכולים לשמוח, לפחות אין להם מפני מה לחשוש. אם המצב אינו יותר טוב (במושגים שלהם) הרי גם אינו יותר רע. הכל נשאר במקומו בשלום.

אני מעז למעון כי זוהי תמונה כוזבת. אין זו אותה גברת בשנוי אדרת, ואף לא אותה הגברת כי אותה האדרת. זוהי גברת אחרת באותה האדרת.

כי מפא"י זו, המרכיבה השבוע ממשלה חדשה, אינה אותה מפא"י שהרכיבה את הממשלה הראשונה במדינה, ואף לא זו שהרכיבה את הממשלה האחרונה. חל שינוי מהותי במשקלה הסגולי.

במלים פשוטות: מפא"י נמצאת בתהליך דינאמי, כמעט מהפכני, של התפשטות והשתלטות. תהליך זה מניע עתה לממדים המשניים את כל המציאות הפוליטית בישראל, ורואל, והוא נמצא עדיין בעיצומו.

ה תפשטות אדירה זו מקיפה כמעט את כל שטחי-החיים. המנגנון המפא"י פועל בעקביות שאינה תלויה ברצונו של איש, ושואלי אף אינה חוזרת להכרתו של איש. הוא פועל בכוח התאוצה הגוברת של הנתונים הפוליטיים.

ניקה, לדוגמה, את שטח הדת. במשך חמישים שנות הישוב העברי ועשר שנות קיום המדינה, היה מובן מאליו ששטח זה מסור למפלגות הדתיות והוא מקור חרות הרבנים היו תועמלני המפלגות הדתיות. בתי-הכנסת היו מרכזי פעילותן הבלעדית. בתי-הספר הדתיים חתה-הכשרה לתגבורתן. כל זה היה מובן מאליו — עד לשנה האחרונה. לפתע החלה מ' מפא"י מבינה את השיבות של שטח זה. בשיטתיות אופיינית החי לה ניגשת לכיבושו.

באמצעות ההסתדרות החלה מפא"י כובי ש את הרבנים במושבי העולים. היא מינ' תה שרדנות משלה אשר בשמו היא מפקחת על משכורות הרבנים ודואגת למינות ה' רבנים הראשיים. מני וגמור עמה למנות רב ראשי אשכנזי משלה. היא מתכוננת לפתוח סמינריונים להכשרת רבנים מבין אנשיה.

שטח זה כה חשוב בעיניה, עד שגם בקואליציה החדשה לא תתן למפלגות הדתיות דריסת-רגל בתן משרדי-הדרת, היחיד החשוב להן. שוב אין ספק כי תוך שנים מעי טות יהיו רוב רבני ישראל חברי מפא"י וממוני מפא"י, שיקבלו את משרדותיהם מיריבים מפא"י-יות, שישבצו את בתי-הכנסת ואת בתי-הספר הדתיים במעקף-ההע' מולח של מפא"י.

זה לבדו מיבצע אדיר של השתלטות. הוא

יוסיף למפא"י כמה אחוזים בבחירות.

כ יבוש העיריות מהיר ובלוט עוד יותר. יש לו ערך חיוני לגבי מאוזן הכוחות במדינה.

זו הפעם הראשונה בדור האחרון שולטת מפא"י על כל שלוש הערים הגדולות בישראל, וכמעט על כל ערי-השדה. הכיבוש המכריע — עירית תל-אביב — הוא קרש-פיצה עצום לקראת העתיד. מפא"י עצמה מתיחסת אליו כאל שכחה. אין היא מסתפקת בהחלפת לבנון בנמרי. היא מת' כוננת להפוך את תל-אביב לחוסיסטאן שניה (ליתר דיוק: ראשונה — כי תל-אביב המפא"יית תהיה חשובה מחיפה המפא"יית). ראש-העיר החדש, שאינו דמות שתלטנית במיוחד, מביא עמו אדם מסוג אחר לגמרי: סגנו אליעזר שכטר, לו "העביר" את מש'

לפתע החלה מפא"י מבינה כי אין טעם לקנות עתון, כאשר אפי שר לקנות עתונאים. הדבר זול יותר עד אין שיעור. כי עתונאי בלתי-לוייכביכול המשרת את מי פא"י מעל עמודי בטאון בלתי-לוייכביכול, שקול כנגד מאה עתונאים מפא"יים המדברים מעל עמודי בטאון מפא"י.

לפני עשר שנים היתה העתונות הבלתי-תלויה בעלת גון אנטי-מפא"י מובהק. ה' אלה הימים כאשר עזריאל קרליבאך המנוח הלם בשלטונו של דוב יוסף, כאשר הארץ מחת ביקורת קטלנית על השלטונות. מאז זרמה דיו רבה לתוך מכבשי הדפוס. עתה המצב שונה לחלוטין. העתונות בעלת התפוצה ההמונית

חזרה לשולחן המגזשלה

עומדת כמעט כולה לשרות מפא"י.

הדבר תחיל בשטח הלועזי. בזה אחר זה קנתה או שכרה מפא"י את כל הבטאונים הקטנים בשפות הזרות, עד שנשאר לה מעמד של מונופוליסטית בשטח זה. אורח שאינו שולט בעברית שוב אינו יכול לה' שג כמעט אף כילה מודפסת אחת שלא נכתבה במשרון בהשראת מפא"י.

בעתונות העברית הושג אותו דבר מאח' רי הקלעים. יש עתונים, כמו מעריב, ש' הפכו לבטאונים מפא"יים מובהקים, על בסיס מסחר-חליטין של אינפורמציה-תמורת-שרות. בעתון אחר עקפה מפא"י את העורך, השייך למפלגה אחרת, ורכשה פשוט את מרבית העתונאים השולטים על המדורים השונים. ואילו הרדיו היה כבר מזמן שופר' תעמולה מפלגתי מובהק, הערוך על-ידי אנ' שי מפלגה לצרכים מפלגתיים.

אפשר לצפות כי תוך שנים מעי טות יהיו כל העתונים החשובים (מלבד שבועון זה, אני מקווה) כפופים במישרין או בעקיפין ל' מפא"י. למטרה זו אין כל צורך בחוק מיוחד, מן הסוג החביב על

חיים כהן. השיטה הנוכחית יעילה הרבה יותר.

קשה לתפוס את הערך העצום של מצב כזה למפא"י. האזרח יצטרך להסכים עם דרכה, פשוט מפני שלא יקבל שום אינפור' מציה העשויה להטיל צל על הקו המפא"י. הדבר יוסיף למפא"י כמה אחוזים בבחירות.

א פשר להביא דוגמות רבות אחרות. אפשר להצביע על כיבוש שכבות חב' רתיות שלמות. למשל: בעלי-המלאכה, שהיו בעבר מעמד "אורח", והפכו בשנים האחר' רונות, בשקט, למעמד מפא"י, אשר כל מוסדותיו מנוהלים על-ידי אנשי מפא"י, ב' שם מפא"י, למען מפא"י.

אך יתכן כי השוב מכל הכיבוש שים הגשמיים הוא הכיבוש שקשה להגדירו: כיבוש האקלים הציבורי.

ערב קום המדינה היתה מפא"י בשטל המדרגה מבחינת הרוח הציבורית, וביחוד רוח הנוער. הנוער הצעיר התיישב ממנה בגלל אי-נוחותה להילחם בבריטים. אהדה גוברת והולכת ניתנה לאצ"ל וללח"י. בקצה השני פנה הנוער לפלמ"ח ונתן את אהדתו למפלגות השמאל.

באותם הימים לא היה זה מכובד, ביחוד בשביל אדם צעיר, להשתייך למפא"י. צעיר שתמך במפא"י היה נאלץ להתנצל על כך. בשנים האחרונות חלה תנועה עצומה ב' שטח זה. בחסות מפא"י קם מעמד של פקידים בכירים מפא"יים, הקובע במידה רבה את הטון החברתי. אדם צעיר יכול להצי' טרף למפא"י מבלי שיצטרך להתנצל. שוב אין זה מפליא שאיש מן החוק, כמו אבא אבן, מגיע מניו-יורק ישר למטה הבחירות של מפא"י.

עתה הניע תורם של האחרים להתנצל, מן יחשבו על-ידי הבריות לבטלנים ולתמהוניים. מועדוני-הנוער של מפא"י שוקי' קים חיים. אפשר להניח כי פעולה זו תורחב בהרבה, וכי העסקנים הצעירים של מפא"י יועלו על נם כדוגמה ומופת לדור הצעיר. הנר' ער יעבור מן העריסה ישר למעקף המפא"י.

והנוער הוא כמובן, המפתח לעתיד.

א ותם המדברים על דיקטטורה בישראל, ראל, שוגים שגיאה יסודית: הם כבולים על-ידי מושגים השאולים מימים אחרים ו' ממצאות אחרת.

מפא"י נמצאת במצב של עליה. עלייתה בכנסת — 45% ל-52 ח"כים — היא רק סימפטום היצוני לתהליך המתקדם בקצב גובר והולך בכל החזיתות.

תהליך זה יוצר משטר שהוא במהותו חרמפלגתי. לצורך זה אין הכרח במיבול שאר המפלגות. כי כאשר המצב מעניק למפא"י שלי' טון בלעדי מעשי, נידונות שאר ה' מפלגות לקיום של חוטבי-עצים ושואבי-מים, המשרתים את מפא"י תמורת שכר זעום.

רק שאלה של זמן היא עד שמפא"י תשיג בכנסת רוב מוחלט, גם ללא שינוי שיטת' הבחירות. כי בעוד שהפרסטיגיה של מפא"י נמצאת במצב של עליה מתמדת, שוקעת הפרסטיגיה של שאר המפלגות בקצב גובר והולך. חוסר-אונן המעשי ועקרותן הרעיי' נית מחוקות את מפא"י, ואילו עלייתם של כוחות חדשים נעשית קשה יותר ויותר, ו' למעשה לא יתכן ללא זעזוע מהפכני.

דמה כאילו שאר המפלגות השלימו בתת-הכרתן, ואילו אף בהכרתן, עם תה' לך זה. אחרת קשה להבין את התכונה חסרת-הכבוד סביב הקמת הממשלה החדשה. הדתיים הכריזו הכרזות רמות על חינוך דתי תיכוני ממלכתי. הפרוגרסיבים הציגו (המשך בעמוד 16)